

Desen : Stela CREȚU

Proletari din toate țările, uniți-vă !
La luptă pentru cauza Partidului Comunist Român, fii gata !

Scînteia pionierului

SÎNT GATA ÎNTOTDEAUNA

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

Anul XVII nr. 26 (1070) * miercuri 29 iunie 1966 * 8 pag. 30 bani

BLOC NOTES

OMUL DE LA CATEDRĂ

de Ovidiu ZOTTA

Condeiul devine neîndemînatic și virgula se rătăcește atunci cînd vrem să scriem despre dumneavoastră, tovarășe învățător. Sîntem stioși cu toții, fie că ne găsim în fiecare zi la doi pași de catedră, fie că avem noi înșine copii de școală. Noi ne mai schimbăm, mai îmbătrînim, dar dumneavoastră sînteți același. În satul lui Nică al lui Ștefan a Petrei, vă numeați bădița Vasile, mai tîrziu, Mihail Sadoveanu vă spunea domnul Trandafir, iar copilul Darie vă știa de Inocențiu Cocuz. Sub nume și înfățișări diferite, vă aflați la începutul biografiei fiecăruia dintre noi, alături de mama și de tata, iluminat de bunătate și de inteligență. Uite, cum stați așa, la catedră, parcă aveți stele pe umeri și soarele pe piept, iar la îndemîna dumneavoastră se află toate științele și priceperile, astronomia și gramatica, istoria și aritmetica, legile combinațiilor chimice și ale poeziei. Odată v-am întîlnit în piață, tîrguind, și am amuțit de uimire. Nu-mi puteam închipui că dascălii mănîncă și dorm ca toți oamenii! Credeam că vă hrăniți cu metafore și vă odihniți rezolvînd ecuații. Din fericire, tocmai umanitatea este trăsătura dumneavoastră esențială. Dumneavoastră, tovarășe învățător sau tovarășe profesor, aveți anume însărcinare de la toate generațiile cîte au fost pe acest pămînt să păstrați neștirbită averea gîndirii lor, pentru a o pune în stăpînirea viitorimii. Nouă ne-a plăcut întotdeauna să credem, la fermecătoarele dumneavoastră lecții, că la Vaslui, în preajma lui Ștefan cel Mare, vă aflați și dumnevoastră, iar mai tîrziu, Tudor Vladimirescu vă avea sfătuitor înțelept. Altminteri, cum de le știți pe toate ? Trebuie să vă mai spunem că multe obiceiuri, de mare folos în viață, le avem tot de la dumneavoastră. Poate nu știți, dar ne străduim să vorbim la fel de chibzuit ca dumneavoastră, să nu ne pripim în judecăți, să fim la fel de cuviincioși și de demni. Omul de la catedră este pentru noi un ideal la care ne străduim să ajungem. Oriunde am merge și orice îndeletnicire am avea, imaginea dumneavoastră ne urmărește, ca un etalon de aur, și adesea ne întrebăm, într-o împrejurare sau alta : „Dînsul cum ar fi procedat ?" Pe meleagurile românești, învățătorul și școala s-au bucurat, din bătrîni, de o mare cinstire. Aceste meleaguri, înflorite de foștii și actualii dumneavoastră elevi, așază cu drag Ziua Învățătorului între cele mai frumoase tradiții ale lor.

„Lopătarul" își poartă cu grijă, pe apa lină, prețioasa încărcătură, copiii veniți în tabără să-și petreacă o parte din vacanță.

TAINA CETĂȚILOR DE NISIP

de Costache ANTON

O împărăție cît o gămălie

Cele opt sau nouă cetăți mi-au răsărit dintr-o dată în față, dincolo de dunele albe ca sarea, în apropierea țărmului. Întîi n-am observat decît turnurile, mulțimea de turnuri, de forme și mărimi diferite. Abia după încă o bucată bună de mers am văzut și zidurile groase cu creneluri și șanțurile de apărare cu care era întărită fiecare cetate. M-am oprit, convins c-am descoperit acea împărăție cît o gămălie, pe care o descoperise cîndva și Gulliver. Eram sigur că dintr-o clipă în alta vor apărea în mare alai, cu steaguri albe de pace, minusculii și ciudații locuitori ai acestui țărm însorit. Dar nici una dintre cetăți nu și-a deschis porțile, din nici unul din ziduri nu s-au înălțat steaguri. Singurele viețuitoare, doi crabi, s-au retras de-a-ndăratelea spre țărm, nu înainte de a mă cerceta cu atenție. Am fluturat batista prietenos, am agățat-o în vîrful unui băț, am făcut tot felul de semne, prin care să le dau a înțelege că nu veneam cu gînduri rele... Degeaba ! Cei doi crabi s-au cufundat în valuri și eu am rămas singur în fața tăcutelor turnuri...

Două statui uriașe, un pantof cu catarămi de aur și alte mărturii de-a dreptul extraordinare

Am făcut un ocol mare să mă asigur dacă nu mi s-a întins vreo cursă.

(Continuare în pag. 3-a)

Ilustrate din vacanță

● *„Sîntem într-o expediție pionierească, în Carpații Răsăriteni. Totul se desfășoară conform itinerarului. Am vizitat : Suceava, Cîmpulung, Pojorîta, am urcat pe Rarău, Pietrele Doamnei, am văzut codrii seculari ai Slătioarei".*

Expediția Casei pionierilor din orașul Iași înaintează spre Vatra Dornei, Bistrița, Ceahlău, Bicaz.

● *Într-o poieniță de pe Predeluț, băieți și fete aleargă, sar, trag la țintă... Sînt pionieri și școlari de la tabăra centrală din Bran, regiunea Brașov, care au și început pregătirile în vederea întrecerilor sportive din cadrul spartachiadei pe tabără. Între timp, cei mici, din clasele I-IV, se înveselesc la un concurs de ghicitori.*

● *În tabăra de la Valea Mare, Pitești, au sosit aproape 80 de pionieri și școlari din raionul Costești. Zilele trecute unii dintre ei s-au plimbat cu barca cu motor, pe lacul din parcul „Argeșul". Alții au participat la o pasionantă întrecere cu... undițele, la pescuit.*

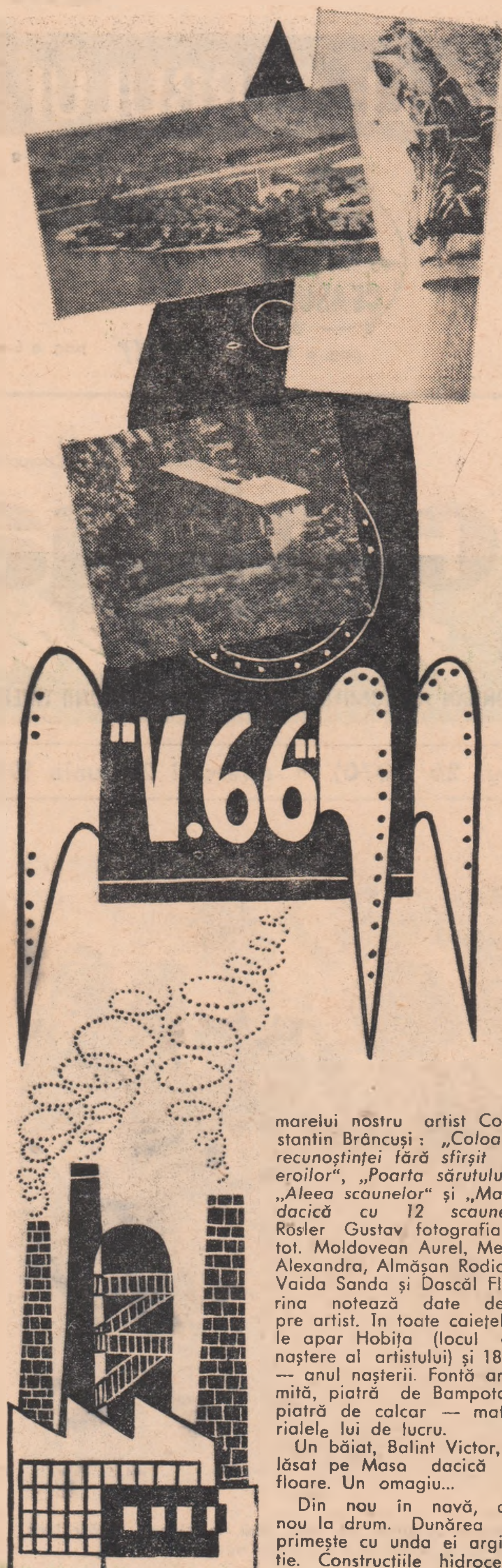
1 300 DE KILOMETRI - MISIUNE DE CUNOAŞTERE

Tot echipajul, compus din pionieri şi elevi ai Liceului „Al. Papiu Ilarian“ din Tg. Mureş, ştia precis două lucruri care, acum, înainte de decolarea navei „V-66“, reveneau mereu şi mereu în mintea fiecăruia : şase zile-1 300 de kilometri. Şase zile — 1 300 de kilometri..

Inginerul Aurelian Preda, deşi preocupat de ultimul control al navei simţea, chiar dacă nu se uita la cei 36 de membri ai echipajului. că în întregul autocar O.N.T. — vreau să spun, în întreaga navă „V-66“ — plutea neastîmpărul, dorinţa de a porni. În timpul acesta, jos, părinţii copiilor aveau de discutat cu Phileas Fogg chestiuni importante. Fiecare dintre ei ţinea să aducă la cunoştinţa lui Fogg cîte ceva despre copilul său. Ce sarcină grea pentru bietul Fogg ! Şi cîte emoţii pentru părinţi !

Nava s-a pus în mişcare, s-au auzit cîteva bătăi scurte din palme. chicoteli de bucurie şi cineva a respirat uşurat pentru că nava se desprinsese în sfîrşit de caldarîm.

Cravate roşii fîlfîiau la ferestrele navei, şi cineva începu un cîntec. Întregul echipaj îl prelua şi, fără să-şi dea seama, Gheorghiţă reporterul se trezi cîntînd cu copiii un cîntec frumos, în care era vorba despre minunatele meleaguri ale ţării.

CAPITOLUL I

în care aflăm cîte ceva despre castele şi muzee

E foarte interesant să călătoreşti ca turist ! Nici nu bănuiţi cîte se pot afla într-o asemenea călătorie. Fogg era neobosit. Se întrecea pur şi simplu pe sine însuşi Cînd am ajuns la Sighişoara, ne-a impresionat. A scormonit în memoria amintirilor anilor 1280. Prin turnul cu ceas, care marchează intrarea în cetate, înalt de 64 m, se însufleţesc şi vin spre noi prezentîndu-se : turnul croitorilor, turnul fierarilor, turnul bărbierilor, turnul cojocarilor, al frîngherilor. Şi turnurile parcă nu mai sînt turnuri, ci nişte personaje de basm, bărbaţi voinici şi cu obrajii roşii, puţin caraghioşi în hainele lor demodate

La Goleşti, o altă filă din istoria de luptă a poporului nostru. Viaţa eroică a pandurului Tudor din Vladimiri. Tot aici, documente despre pregătirea, de către oameni de cultură români, a revoluţiei de la 1848

CAPITOLUL II

în care aflăm despre o floare pe Masa dacică şi Dunărea traversată cu barca

La Tg. Jiu, aparatele de fotografiat nu mai conteneau. Echipajul navei fotografia de zor operele celebre în întreaga lume ale marelui nostru artist Constantin Brâncuşi : *„Coloana recunoştinţei fără sfîrşit a eroilor“*, *„Poarta sărutului“*, *„Aleea scaunelor“* şi *„Masa dacică cu 12 scaune“*. Rosler Gustav fotografiază tot. Moldovean Aurel, Mera Alexandra, Almăşan Rodica, Vaida Sanda şi Dascăl Florina notează date despre artist. În toate caietele le apar Hobiţa (locul de naştere al artistului) şi 1876 — anul naşterii. Fontă arămită, piatră de Bampotoc, piatră de calcar — materialele lui de lucru.

Un băiat, Balint Victor, a lăsat pe Masa dacică o floare. Un omagiu...

Din nou în navă, din nou la drum. Dunărea ne primeşte cu unda ei argintie. Construcţiile hidrocentralei de la Porţile de Fier, împrumută, parcă, strălucire soarelui şi Dunării. Coborîm pe malul Dunării şi, de la Orşova, ne îndreptăm, cu bărcile, spre pitoreasca insulă Ada-Kaleh. Nu peste mult timp, atunci cînd hidrocentrala va începe să trăiască prin toţi cei cinci miliarde kw/ore pe an, insula aceasta va fi de mult scufundată.

La Herculane am ajuns seara. Era duminică seara. Izvoarele termale de pe Cerna şi arborele Tisa cu cei 125 de ani ai săi respectabili ne-au primit binevoitori, prietenoşi.

CAPITOLUL III

în care navigatorii de la bordul navei „V-66" ajung la ruinele Coloniei Ulpia Traiană Augustalium Sarmisegetusa. Ultimul popas.

Grupul băieţilor compus din Jampa Emil, Jabeniţan Marius, Panaiot Mircea, Popescu Dan şi Scheib Paul par să fie impresionaţi de istoria celui de-al II-lea secol al erei noastre.

Amfiteatrul, Aedes augustalium şi Forul îi fac pe băieţi să simtă în ruinele cetăţii, în iarba care-a crescut năvalnic printre ruine urmele strămoşilor noştri. Şi parcă nu se mai simt chiar atît de la-ndemînă printre ruine. Şi parcă întreaga atmosferă impune respectul cuvenit istoriei. Cuvîntul dac şi roman revin des în discuţiile copiilor. Pe lîngă noi trec sătenii din Sarmisegetusa. Copiii îi privesc cu atenţie şi încearcă, în gînd, să-şi contureze chipuri de daci şi romani, asemănări cu chipurile celor care trec acum pe lîngă noi.

Istoria veacului nostru are şi ea pecetea ei. La Hunedoara ea se numeşte Oraşul Muncitoresc, Bluming, Combinat. Iar Deva are acum toate datele unui oraş modern. Cînd s-a întunecat priveam de jos Cetatea. Muntele nu se vede din cauza înserării. Cetatea însă, luminată cu reflectoare, părea ireală. Şi fără voie îţi veneau în minte versurile :

„De pe deal rasare luna
Ca o vatră de jeratic
Luminînd străvechii codrii
Şi castelul singuratic...“

În zorii celei de a şasea zi a excursiei, „V-66“ porneşte din nou la drum îndreptîndu-se spre casă.

Cînd ai 11, 12, 13 şi chiar 14 ani, o călătorie care aduce spre tine, din depărtări, istoria ţării noastre, este nu numai o misiune de cunoaştere. E ceva mai mult. Ea se poate numi dragoste de ţară, de locurile ei minunate. Pentru că ea este istoria încărcată de documente a unui popor care a luptat şi a învins. Şi ceea ce simţi este mîndria de-a te considera şi tu un mic cetăţean al acestei patrii.

Elena SKIBINSKI

La drum cu vacanţa

Racheta-i gata de plecare.
Drept combustibil : fantezia.
Itinerar : mergeţi, îmi pare,
La munte, la bunici, la mare
Şi-apoi, prin toată galaxia.

Aveţi cu voi cercetători,
Pescari, sportivi şi vînători,
Turişti porniţi pe fapte mari
Şi cei mai straşnici bucătari.

Să nu uitaţi să luaţi tigăi,
Chibrite, cartea de bucate,
Ceaun, mălai şi cîte toate,
Că poate poposiţi prin văi
Şi-atunci un peşte-n saramură,
(De-l prinzi) îţi lasă apă-n gură

Dar nu uitaţi să luaţi cu voi
Şi suplimente (la cantine)
Şi hrană rece... prinde bine !

Şi-apoi ţineţi-vă : ierbare
Şi urşii pentru colţul viu.
Meduze, melci şi scoici de mare
Şi-un vultur mare, argintiu.

Culegătorii de folclor !
Sub arcul soarelui văratic
Notaţi creaţii din popor
Cu pană de cocoş sălbatic

Iar cînd vă-ntoarceţi înapoi,
Pe toate să le luaţi cu voi,
Să v-amintească fiecare
De drumuri din vacanţa mare.

M. CALIN

Întîmplările Margaretei

Desene : G. BURSCHI

Taina cetăţilor de nisip

(Urmare din pag. 1)

Dar nici vorbă de aşa ceva. Locuitorii acestor cetăţi păreau să fie paşnici, harnici şi inventivi. Am observat că şanţurile cu apă care înconjurau cetăţile nu erau şanţuri de apărare, ci făceau parte dintr-un sistem foarte complicat de irigaţii. Dincolo de primele patru cetăţi, se întindea o cîmpie joasă, străbătută în lung şi lat de canale pline cu apă. Mai încolo, erau cîteva mori de vînt, cu aripile dintr-un material care imita hîrtia, iar pe terasa din dreapta, smălţuită cu cochilii de melci şi scoici de mare, se profilau două statui uriaşe. M-am apropiat şi am văzut cu surprindere că amîndouă statuile aveau chipuri foarte asemănătoare cu ale oamenilor. Mai mult chiar, încercau să sugereze ceva din îndeletnicirile lor. Prima statuie părea să reprezinte un copil care citeşte, a doua, un oţelar în faţa furnalului. În spatele statuilor, am găsit un pantof, iarăşi uriaş, pentru locuitorii acestor cetăţi. Era cam cît două turnuri la un loc. Dar ceea ce atrăgea în primul rînd atenţia, erau cătărămile strălucitoare, suflate cu aur parcă. În trecere spre cetăţile dinspre miază-zi, am mai văzut cîteva statui (mult mai mici decît primele două), un măr, două piersici, o păpuşă de turtă dulce, cu ochi, sprîncene, nas şi gură din zahăr colorat, o greblă, două lopeţi, o pălărie albă de pînză. Dar, descoperirea mare, extraordinara descoperire care mi-a dezlegat taina cetăţilor de nisip, a fost...

... Un carneţel fără scoarţe

L-am găsit lîngă pălăria de pînză. Era îngropat în nisip. Întîi am crezut că-i doar o bucată de hîrtie. Am gîndit cu neîncredere : oare aceşti locuitori ciudaţi ai cetăţilor de nisip ştiau şi cum se fabrică hîrtia ? Am îndepărtat nisipul şi-atunci a ieşit la iveală un carnet. Primele două pagini erau albe. Pe a treia, cineva scrisese mare, cu litere de tipar : „Jurnalul meu". Am întors repede pagina şi iată ce am citit :

11 iunie

Ieri, după o noapte de mers cu trenul, am ajuns în tabără, pe ţărmul însorit al mării. Am fost primii sosiţi şi toată ziua ne-am petrecut-o întîmpinîndu-i pe ceilalţi. Au sosit colegi şi colege din toate regiunile ţării. Eu m-am împrietenit chiar din primele clipe cu un băiat din comuna Griviţa, raionul Galaţi. Îl cheamă Vîlcu Chiriac. E scund şi negricios. Cum a sărit din tren, a venit spre mine zîmbind. Ne-am strîns mîinile şi am rămas prieteni.

Seara, în dormitor, după ce s-a sunat stingerea, a fost foarte frumos. Aproape fiecare a povestit de unde vine, în ce tabără a mai fost. Un pionier, care avea patul lîngă fereastră, ne-a întrebat :

— Voi ştiţi că pînă azi eu încă n-am văzut marea ?

Vîlcu Chiriac, prietenul meu a rîs :

— Şi azi ai văzut-o ?

— Nu ! Da-i aici, aproape. E ca şi cînd aş vedea-o.

Mă aşteptam să izbucnească toţi în rîs. Dar n-a rîs nimeni. Mi-am dat seama că a trecut încă o zi şi n-am fost pe ţărm să privim marea.

12 iunie

Astăzi, am trimis prima vedere din tabără, am văzut marea, pescăruşii, am alergat pe plajă, ne-am jucat pe cele două tobogane, ne-am bătut cu valurile şi ne-am întors rupţi de foame şi oboseală. Prietenul meu Chiriac a construit o cetate de nisip, cu patru turnuri. Pe fiecare turn a scris cu scoici mici, albastre şi albe : Năvodari.

17 iunie

Au trecut cinci zile fără să ştiu cînd şi cum. M-am împrietenit cu aproape toţi băieţii din dormitor. Totuşi, cel mai bun prieten a rămas Chiriac. Astăzi, pentru el a fost o zi mare. A luat premiul I la concursul de alergări. Trei pionieri, din cabana vecină au luat premiul I la concursul pentru cei mai buni constructori şi sculptori. Ei au modelat din nisip statuia unui oţelar. Ceilalţi am înălţat cetăţi, am construit canale de irigaţie, mori de vînt... După-amiază, înainte de începerea programului, am dat o fugă cu Chiriac să privim cetăţile, dar n-am mai găsit nici una. Le dărîmase valurile. Mîine o să le înălţăm din nou mai departe pe ţărm...

20 iunie

Aseară ne-a vizitat un licurici. L-a descoperit Nelu, un pionier din Brăila. Pe numele întreg Nelu Sărăcuţu. Fereastra era deschisă şi licuriciul a intrat în zbor ca o gîză. S-a oprit pe pervazul ferestrei. Nelu susţine că povestea cu licuriciul şi primirea care ni s-a făcut cînd am venit în tabără sînt singurele amintiri frumoase. Încolo, Nelu e foarte pretenţios. Sorin Mihăilescu, un puşti de clasa a IV-a, din Bucureşti spune că lui i-a plăcut mai mult şi mai mult drumeţia la Năvodari şi mămăliguţa cu brînză, care ni s-a dat alaltăieri la prînz. Sorin ne spune alaltăieri — şi închizînd ochii indică şi ora şi dacă ar fi nevoie cred că ar indica şi minutele şi secundele. Leonte Elena — Lulu, cum o strigă toată lumea, susţine că în tabără cele mai grozave sînt filmele şi clipele cînd citeşte scrisorile de-acasă. Poartă la ea toate scrisorile şi le citeşte oriunde : la masă, pe plajă, în drum spre tabără. Eu cred că vrea să facă pe grozava, mai ales cînd e de faţă şi Racoş Gabriela, o pionieră din Cluj, care a obţinut premiul I pe unitate la concursul pentru „Cel mai bun solist". Gabriela e convinsă că cele mai frumoase clipe din tabără sînt numai atunci cînd apare ea pe scenă.

Eu rămîn la convingerea mea. Cele mai frumoase clipe sînt cele petrecute pe plajă, în preajma toboganului şi a cetăţilor de nisip.

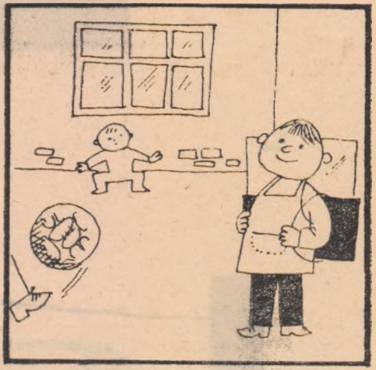
★

Aici jurnalul se întrerupea. Mai erau multe file albe. L-am închis şi l-am îngropat din nou în nisip. Să-l găsească, să-l completeze pionierii din seriile următoare.

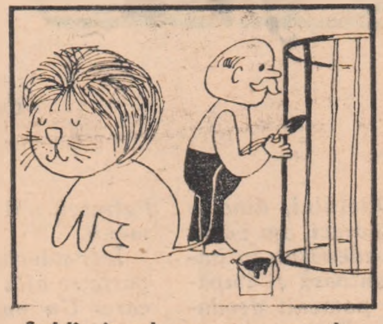
UMOR

— Ce faci acolo ?
— Antrenament pentru zborurile cosmice !

Fără cuvinte.

Îmblînzitorul vopseşte cuşca leului.

Micul inventator.

CUM NE COMPORTĂM

MAREA „IDEE"

Trei băieţi au fugit de acasă ! M. Radu, înăltuţ, şaten, cu ochii căprui, îmbrăcat în uniforma de şcolar. Elev în clasa a VI-a. B. Viorel, mic, slab, blond — de asemenea, în clasa a VI-a. Ultimul, B. Petru are părul negru, este înalt, plin de importanţă. Clasa a VIII-a. Şi-acum, să pornim în urmărirea lor

De fapt, aventura n-a început în ziua cînd cei trei au părăsit casa, şcoala, oraşul, ci cu mult în urmă, cînd au încetat să înveţe, să fie prezenţi la toate orele. Radu încercase de multe ori să-şi uimească colegii cu lucruri ieşite din comun, dar se plafonase la performanţa de repetent în clasa a VI-a. Şi-atunci, i-a venit „marea" idee : o fugă spectaculoasă. Lucrul acesta, da, le va arăta tuturor de ceea ce este în stare Radu să facă. Va fi independent ! Va uita de repetenţie, de supărarea părinţilor. Dar, parcă singur n-are nici un haz. Şi-apoi, oricît de grozav se socotea, tot îl mai încerca un dram de teamă, de îngrijorare pentru necunoscut. Cu puţin în urmă, îl cunoscuse pe Viorel, de la Şcoala generală nr. 9. Îşi dăduse seama pe loc cu cine are de-a face : unul care nu se dă în vînt după şcoală, şi mai ales, care se lasă foarte uşor convins. Într-adevăr, lucrurile au mers „ca pe aţă". Viorel a acceptat imediat propunerea de a pleca împreună, ba, l-a adus şi pe Petru (care se afla, de asemenea, într-o situaţie „delicată" la şcoală, în privinţa învăţăturii). Cu toţii fiind de acord, nu le mai rămînea decît să treacă la fapte...

Este o dimineaţă plăcută de mai. La marginea de vest a oraşului Oradea, trei băieţi, îmbrăcaţi ca pentru iarnă, fac inventarul banilor şi lucrurilor luate (nu le putem numi furate, că doar erau ale propriilor părinţi !) de acasă. Şi-acum, la drum ! au hotărît ei, mulţumiţi de „averea" pe care o aveau la dispoziţie. Se punea întrebarea încotro ? Să nu credeţi că nu se dezbătuse această problemă şi în ajun. Ba durase chiar mai multe ore, pentru că părerile erau împărţite. Unul dintre ei susţinuse nici mai mult, nici mai puţin, ideea plecării în munţi, în mijlocul... naturii. Şi, ca să-i convingă şi pe ceilalţi, se echipase cu... nişte lanterne cumpărate de curînd. Dimineaţa însă gîndurile s-au mai limpezit, şi au hotărît în unanimitate să facă primul drum la Arad.

Prima zi a trecut repede. Călătoria cu trenul, apoi un film, o prăjitură, (pachetul cu ţigări cumpărat, şedea încă nedesfăcut în buzunarul unuia dintre ei), apoi iar un film, hoinăreală pe străzi. A venit şi seara. Apoi, noaptea. Oamenii se îndreptau spre casele lor. Şi, cu cît timpul înainta, iar străzile deveneau mai pustii, cei trei „mari aventurieri" se simţeau mai obosiţi, mai neliniştiţi. Negăsind altă soluţie pentru noapte, s-au retras într-un parc, unde au tremurat toată noaptea.

O dată cu răsăritul soarelui au apărut şi speranţele de noi peripeţii nemaipomenite. Spre Timişoara ! a fost a doua lor mare hotărîre. Încă o oră şi ceva de drum cu trenul şi iată-i în frumosul oraş Timişoara.

Au trecut două zile. Ce lucruri dosebite s-au mai întîmplat ? A fost deschis pachetul cu ţigări, au băut şi cafele, auziseră ei că acestea îţi dau energie. Ce să facă însă cu energia ? De filme se săturaseră, deşi n-ar fi crezut niciodată lucrul acesta. De hoinărit li se făcuse lehamite, iar nopţile deveniseră un coşmar.

— Ce mai, dom'le, trase concluzia Radu într-o seară, mîine plecăm la Bucureşti. Acolo o să fie cu totul altceva.

Şi Radu a avut dreptate. A fost cu totul altceva. Nu mă refer de loc la faptul c-ar fi avut mai multe lucruri interesante de văzut, muzee, expoziţii, cartiere noi. Nu lor altceva li s-a întîmplat. Într-adevăr, senzaţional. Au pierdut pe drum toţi banii care le rămăseseră. După momentele de derută, gîlceavă şi supărare, au apelat la restul resurselor : lucrurile luate de acasă

Se făcuse amiază. Foamea îi încerca tot mai insistent şi nimic din ceea ce oferea Viorel trecătorilor din „Piaţa Unirii" nu se vindea Nimeni nu-l lua în serios. În schimb, a atras atenţia unui miliţian, care s-a grăbit să-l legitimeze. Şi, sub privirea îngrozită a celorlalţi doi, care se ţineau de o parte, Viorel a fost invitat la miliţie.

Radu şi Petru au rămas singuri. Fără bani, fără idei salvatoare. Ba nu, în cele din urmă le-a venit şi o idee bună: să se ducă singuri la miliţie.

★

Acum, după ce „aventura" s-a încheiat, după ce cu toţii sînteţi iarăşi în mijlocul familiilor voastre, se impune o întrebare :

— Tu, Radule, şi tu, Petru, şi tu, Viorel, vă daţi seama cît rău v-aţi făcut vouă înşivă şi părinţilor voştri ? Să nu mai vorbim de banii luaţi din casă, care reprezintă munca de zile şi zile a părinţilor voştri. Să nu mai vorbim nici de condiţiile foarte bune, pe care familiile voastre vi le-au oferit. Dacă ne gîndim numai la nopţile nedormite ale părinţilor îngrijoraţi, la frămîntările şi căutările lor, şi-ar fi de-ajuns. Cît priveşte şcoala, pentru voi nu contează un an pierdut ? Mai gîndiţi-vă !

Elena MANESCU

Acolo unde focul nu se stinge niciodată.

IN FOTOGRAFIE: O imagine de la Combinatul siderurgic din Hunedoara.

MUZEUL DIN GÎRBĂU

Ideea de a avea un muzeu etnografic, chiar în școală, a plăcut tuturor. Așa că într-o zi am pornit la treabă. Fete și băieți au adus obiecte de ceramică: farfurii, căni, ulcioare, oale; obiecte de lemn: linguri, cofite, suport pentru farfurii (stălog), furcă de tors, vas de apă (fedeleș). Szmolka Vasile dintr-a VII-a a sosit cu două monezi vechi, se pare că sînt din timpul romanilor, alții cu bancnote, unele din timpul revoluției de la 1848, Neamțu Aurelia cu cîteva bucăți de pînză înflorite de cusături...

Acum sala strălucește de curățenie și... așteaptă un mobilier de interior țărănesc pe care îl vom aduce tot noi și cu care vom amenaja muzeul etnografic. Vrem ca la începutul anului școlar să vă invităm în micul nostru muzeu.

VAC FLORICA
cl. a VII-a Gîrbău,
raionul Huedin

PE URMELE CERBULUI

de Marin CĂLIN

Pe malul Olteţului, dincolo de peştera Polovraci, am văzut un cerb. Unul adevărat, în împărăţia lui muntoasă şi împădurită. Ne-am pomenit deodată faţă în faţă. Era un exemplar reuşit şi mîndru. S-a apropiat de mine, a întins botul umed spre mîna mea de parcă aştepta ceva. Eu, neavînd veleităţile lui Tartarin din Tarascon — neobişnuit cu vînătoarea şi nici cu vieţuitoarele pădurii, am încercat o eschivă ascunzîndu-mă în spatele tovarăşului Mitică Petrescu — şeful sectorului de exploatare forestieră Polovraci.

— Tovarăşe, vezi că pe mine nu mă cunoaşte. Eu n-am mai fost pe aici...

— Nu-i nimic, îi arăţi şi d-ta delegaţia, a glumit tovarăşul Petrescu. E obişnuit cu oamenii.

Într-adevăr, puţin mai departe se afla o rampă de încărcare. Un autocamion încărcat cu buşteni a trecut puţin mai înainte pe lîngă noi şi acum altul era la rînd. Cerbul se obişnuise şi cu ele ca şi cu ferăstraiele mecanice.

Nu l-a interesat că era un „Bucegi" aspectuos după cum nu l-a mai interesat nici prezenţa mea dacă nu i-am dat biscuiţi sau pîine.

Ne-a lăsat cu ale noastre şi s-a dus prin luminişuri fără poteci, în altă parte a împărăţiei sale.

Pe firul unei văi, pe unde nu puteau pătrunde tractoarele, ţapinarii rostogoleau buşteni mari şi groşi.

— Heeei-rup! O opintire simultană şi buşteanul, oricît de mare, era mutat din loc cu cîţiva centimetri.

— Heeei-rup! şi alţi centimetri erau cîştigaţi. (V-aşi recomanda, ca înainte de a vă săpa cu briceagul numele pe vreo bancă, să veniţi aici să auziţi acest „heeei-rup!").

Scoşi la locuri carosabile, buştenii erau remorcaţi la tractoare sau luaţi pe sus şi duşi la rampa de încărcare.

Operaţia aceasta, care necesită forţă, atenţie şi îndemînare se numeşte corhănit.

I-am lăsat pe ţapinari să ducă buştenii pe firul văii şi noi am luat-o în sus, pe urmele cerbului.

În partea cealaltă a muntelui, pe valea Galbenului, şoseaua era mai îngustă şi maşinile mai rare. Pe aici, prin apropiere, se află şi o peşteră electrificată. În sus, pe firul Galbenului, urcă cablurile funicularului de la mina de grafit din Baia de fier.

Tot aici se află şi funicularul exploatării forestiere. Pe un cablu gros, o încărcătură de cîteva tone de lemne trece peste vîrfurile copacilor, într-o alunecare lină şi vijelioasă, pînă la rampa de încărcare.

Şi tot pe acest cablu, la o înălţime de 200—300 m, am văzut un om care se deplasa, agăţat în mîini, deasupra prăpastiei.

— Ar putea fi Eftimie Gheorghe sau Pătraşcu Dumitru, mecanici de funicular, mi-a răspuns la întrebarea nerostită, Mitică Petrescu — şeful sectorului. Montează un aparat de cuplare — operaţie făcută fie pe soare fie pe ger, la locurile de încărcare a funicularului. Locuri care se schimbă destul de des pe parcurs.

De la înălţimea aceea, cureaua de siguranţă cu care mecanicul era legat de cablu nu se vedea. Am stat pe un buştean şi am privit operaţia de cuplare a aparatului pînă cînd am auzit din nou susurul, întrerupt pentru un timp, al rîului Galbenul. Între timp, cerbul se îndepărtase. L-am mai văzut sărind sprinten şi spectaculos de pe o buză pe alta a unei rîpe. Pătraşcu sau Eftimie îşi reluase mersul acrobatic pe cablu...

Călduroase salutări

...din Năvodari. Am sosit aici, doar de cîteva zile, din regiunea mea, Oltenia. Mă simt foarte bine printre numeroşii mei prieteni din aproape toată ţara. Azi, am făcut o baie grozavă şi am adunat o mulţime de scoici. Le voi duce acasă, colegilor. Să nu vă miraţi dacă veţi primi şi la redacţie o scoică. V-o trimit pe cea mai frumoasă!

VASILE D. ALEXANDRU
Cabana 23

„PALATUL" CU... DULCEAŢĂ

E tare plăcut aici. Încă de la intrare, piticul Barbă-Cot, așezat sub o ciupercă uriașă, te poftește să iei loc la una din măsuțele din „palat", amenajate special pentru copii. Nu-i poți răspunde însă imediat la invitație căci, de-alături, te cheamă parcă să iei parte și tu la jocul lor, un grup de copii. În poienița plină de flori e răcoare, iar toboganul și călușeii care se învîrtesc într-un joc amețitor sînt asaltați de fetițe și băieți dornici de zburdălnicii. După ce admiri toate aceste minunății dulci — căci am uitat să vă spun că și poienița, și călușeii, și... toate celelalte sînt lucrate cu multă măiestrie din zahăr, — intri în „palatul" dulciurilor. Da, nu vă mirați. Cofetăria „Poienița copiilor", deschisă recent pe Bulevardul Republicii din Capital[ă] este un adevărat „palat" cu... dulceață. Și cu povești...

Odată intrați aici, micii con[-]sumatori își pot savura prăjitu[-]rile sau înghețata servită d[e] tovarășa Florentina Holca, as[-]cultînd povești sau admirîn[d] vitraliul cu scene din basme d[e] pe unul din pereți. Apoi, copi[ii] pot asculta aci, după preferin[-]țe, fie ghicitori, fie cîntece, fi[e] basme. „Petrică și lupul" sa[u] „Fram, ursul polar", sînt t[o]tît de solicitate ca și aventu[-]rile nemaipomenite ale baro[-]nului Münchhausen sau ale c[a]pitanului Val-Vîrtej.

Doriți să le ascultați și voi[?] Poftiți. Piticul Barbă-Cot vă a[ș]teaptă cu nerăbdare.

Ecaterina ROŞCA

LA ZI, PENTRU VOI

La Palatul pionierilor din București se organizează, ca în fiecare vară, pentru pionieri și școlari, o bogată activitate. Poienița însorită, umbra răcoroasă a copacilor, bazinul de înot, teatrul de vară vă așteaptă. Deschiderea festivă a activității de la Palat are loc vineri, 1 iulie, orele 9 dimineața, la teatrul de vară, cu spectacolul „Bun venit, vacanța voioșiei".

Pentru amatorii de teatru vor mai fi prezentate în această zi spectacolele „Totul e să ai idei" de Virgil Stoenescu și „Galoșul fermecat". Cu carnavalul pionieresc, de la orele 17, se va încheia prima zi de vacanță organizată la Palat.

La Liceul nr. 1 din Brașov a avut loc săptămîna trecută festivitatea dezvelirii unei plăci comemorative consacrate lui Aurel Vlaicu, precursor al aviației românești. Placa are următorul text: „În curtea acestei școli, la 8 octombrie 1909, genialul pionier al aviației românești, Aurel Vlaicu, a prezentat modelul mașinii sale de zburat, cu care a executat 10 zboruri. La 1 octombrie 1911, Aurel Vlaicu a zburat la Brașov cu avionul inventat, construit și pilotat de el".

De remarcat că, în momentul dezvelirii plăcii comemorative, escadrile de avioane străbăteau cerul Brașovului, în semn de cinstire a marelui înaintaș al aviației românești.

COLȚUL CURIOȘILOR

Ceasurile, nu sînt reglate pentru a indica timpul adevărat după Soare. De altfel, Soarele nu indică ora exactă. Toamna și iarna, Pămîntul se învîrtește în jurul Soarelui mai repede decît primăvara și vara. În plus, perioada de revoluție a planetei noastre în jurul axului său variază zi de zi. Iată de ce noi trăim după un soare convențional, imaginat de astronomi. Acest soare imaginar se deplasează cu o viteză regulată, mereu aceeași, și indică timpul solar mediu.

Cum fiecare meridian își are ora sa, există, concomitent, o sumedenie de ore locale. Încă în secolul trecut, aceasta creea dificultăți în transporturi și, adeseori, confuzii în comunicațiile poștale și telegrafice, mai ales în cele internaționale. Găsirea unei măsuri simple și comode a timpului a devenit atunci o problemă universală. Iată de ce, la conferința mondială din 1884, propunerea inginerului canadian Sandford Fleming, să se instituie fuse orare, a fost adoptată.

Suprafața globului a fost împărțită, după numărul orelor dintr-o zi și noapte, în 24 de zone, numite fuse orare. În interiorul fiecărui fus, astfel delimitat, s-a stabilit un timp unic, după meridianul care trece prin centrul său. Zona care străbate meridianul origină, cel care trece prin observatorul din Greenwich, lîngă Londra, este considerată zona inițială și timpul marcat după ea este timpul universal (T.U.)

Timpul anumitor porțiuni orare a primit diferite denumiri. În Europa, orele oficiale sînt următoarele:

Ora Europei Orientale — în România, Bulgaria, Finlanda, Grecia, Turcia.

Ora Europei Centrale (în urmă cu o oră față de ora Europei Orientale) — în Albania, Austria, Belgia, Cehoslovacia, Danemarca, Elveția, Franța, R.D.G., R.F.G., Italia, Iugoslavia, Luxemburg, Norvegia, Olanda, Polonia, Spania, Suedia, Ungaria.

Ora Europei Occidentale (în urmă cu 2 ore față de ora Europei Orientale) — în Irlanda, Anglia, Portugalia.

Ora Moscovei (înainte cu o oră față de ora Europei Orientale) — în Uniunea Sovietică, pînă la 40° E.

Teritoriul statelor mari cuprinde cîteva zone orare. Astfel, de la frontiera sa de vest la frontiera de est, U.R.S.S. cuprinde 11 zone orare. În cîteva state, în ciuda comodității orei zonale, transporturile, poșta și radioul folosesc ora Capitalei.

Există și un al patrulea mod de calculare a timpului.

În cîteva țări, din toamnă pînă în primăvară, ceasurile sînt date înainte cu o oră, pentru ca munca în toate întreprinderile și instituțiile să se termine la lumina zilei. În felul acesta, se consumă mai puțină energie electrică seara. Această practică a fost adoptată, printre alte țări, în U.R.S.S., dar începînd din anul 1930, printr-un decret special, „ora de vară" a fost extinsă pe tot cursul anului și acum ea este denumită „oră legală". Astfel, la Moscova, oraș situat în zona nr. 2, s-a adoptat ora din zona nr. 3. Răspunzînd la întrebarea „Cît e ceasul?", moscovitul indică ora legală.

Același lucru se întîmplă în Franța, care se află din punct de vedere geografic în zona inițială (ora Europei Occidentale), dar din 1945, conform unei hotărîri a parlamentului, a fost adoptată ora din zona nr. 1 (a Europei Centrale).

ROMÂNIA PITOREASCĂ

Prin întinderea sa uriașă, prin măreția crestelor care ating cele mai mari altitudini din țara noastră, Masivul Făgăraș alcătuiește una din cele mai frumoase regiuni de munte din lanțul Carpaților românești.

În fiecare vară mii de turiști îi străbat potecile, îi admiră priveliștile, îi culeg florile.

Printre fînețele și poienile de la poalele Făgărașului cea mai vestită este „Dumbrava cu narcise" sau „Poiana narciselor", unde în luna mai înfloresc, pe hectare întregi, minunatele și parfumatele narcise. Pentru a le culege și admira sosesc aici în adevărate pelerinaje turiști din toate colțurile țării. Ca să ajungi însă sus, la cabana așezată pe lacul Bîlea, trebuie să străbați cu piciorul potecile stîncoase pline de neprevăzut.

Mic mexican

din regiunea Oaxa — urmaș al băștinașilor din ramura aztecilor.

TACUBO

— Cînd te întorci, o să-ți facă o surpriză.

— Cine?

— Agava.

Băiatul nu înțelese ce-a vrut să spună mama. Se uită atent la planta crescută lîngă pragul casei lor, aflată pe un platou din Sierra Madre. Agava, așa o știa de cînd e el — înaltă, cu frunzele lungi și groase, cu spini pe margine.

— Am pregătit totul, pleacă la pădure, îi spune mama, punîndu-i în mînă o desagă.

Tacubo dezleagă calul de lîngă colțul casei, îi pune desaga pe greabăn și, apucîndu-l de coamă, se aruncă deasupra.

Dă să plece, dar se răzgîndește.

— Ce-ai spus, mamă? Agava... cum adică o să-mi facă o surpriză?!...

— Ai să vezi. Cînd te întorci, peste o săptămînă. Du-te, că te așteaptă taică-tău cu mîncarea.

Calul, ghiontit în coaste de călcîiele lui Tacubo, sforăie, o pornește la trap pe cărarea stîncoasă ce duce în pădure.

De acolo, de sus, de pe întinsul platou mexican, se văd în zare pîlcuri de cactuși cu ramurile ca niște candelabre. Mai jos, sub creste, serpentinele șoselelor asfaltate, linia ferată care ajunge la Topolombapo.

Băiatul a auzit că acolo unde se duce trenul, la oraș, e tare frumos. Tacubo n-a fost niciodată acolo. El nu cunoaște decît un singur drum — la tatăl său, în pădure. Acolo lucrează. Luni de zile stă acolo. Și din ce cîștigă, abia că le ajunge de mîncare. Mama însă îi face fiertură proaspătă și-i trimite prin Tacubo. Ce are mai bun în casă îi trimite, că-l istovește munca.

★

— Fiu, fiuuu!...

Tacubo. Așa face el. Cum se apropie de casă, fluieră. Să-l audă mama.

Mama îi iese înainte. L-a zărit ieșind dintre crengile copacilor, în galop.

S-a oprit chiar lîngă ea, cu calul numai apă.

— Uite, îi arată mama pragul casei lor.

— Agava. A-nflorit!...

O floare scînteietoare se leagănă între frunzele ca niște săbii grele.

Tacubo descalecă aproape, privește cu ochii măriți de mirare. Nu-i puțin lucru să vezi o asemenea minunăție. Doar agava nu înflorește decît o singură dată: la 15—20 de ani. Și apoi moare.

Al. Dinu IFRIM

ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

DIN TAINELE

O zeiță a balsamurilor

De mult de tot, pe timpurile dacilor și sciților, se cunoșteau pe meleagurile noastre efectele tămăduitoare ale plantelor medicinale. Marele istoric grec, Herodot, vorbește chiar de

o zeiță, anume Bendis, căreia poporul dac îi atribuia darul de a vindeca cu ajutorul plantelor. Cînd au venit în Dacia legiunile romane, acestea erau însoțite de doctori și așa-ziși ungventari adică preparatori de pomezi și balsamuri care foloseau pe o scară largă plantele medicinale. Nu de mult, a fost găsită în comuna Gărbău din regiunea Cluj o inscripție romană în care e vorba de: „Balsamul de chelidoniu al lui Publius Corcolonius împotriva întunecării vederii". Asemenea leacuri sau balsamuri erau nenumărate. Grecii, cu mult înaintea romanilor, erau meșteri în prepararea lor și cumpărau de la locuitorii Daciei, în afară de miere și cereale, plante medicinale. Se spune că Achile, faimosul erou al războiului troian, a vindecat o rană a regelui Telephus cu ajutorul florilor de coada șoricelului.

Desigur, pe drept cuvînt, veți întreba: dar acestea nu erau leacuri băbești? Nicidecum! Trebuie să facem deosebire între înșelătoria vrăjilor sau a descîntecelor și nu terea tămăduitoare a plantelor de leac. Este adevărat că Achile, de pildă, nu știa că însușirile florilor de coada șoricelului se datoresc uleiului eteric pe care-l conțin, dar nu este mai puțin adevărat că acest ulei are minunate însușiri curative, care-l fac căutat și astăzi în tratarea exemelor și a altor boli.

Ce sînt uleiurile eterice?

Uleiurile eterice sînt niște substanțe mirositoare, cu aspect de ulei, dar care spre deosebire de uleiurile și grăsimile obișnuite se evaporă repede în aer liber, fără să lase nici urmă de pată. De aceea li se spune și volatile. Ele se găsesc, așa cum am arătat, în diferitele părți ale plantelor. Unele din ele au însușiri curative, altele sînt folosite numai pentru parfumul sau aroma lor. Iată, de pildă, mușețelul. Uleiul ce se extrage din această modestă floricică conține azulen, o substanță care intră în compoziția multor medicamente deosebit de eficace în tratarea cîtorva boli. Uleiul de *mușețel* se mai folosește la

prepararea săpunurilor parfumate și a pastelor de dinți. Iată *și coriandrul*, o altă plantă medicinală care se cultivă la noi pe suprafețe de mi de hectare. Din fructele lui se obține un ulei care este o valoroasă materie primă pentru medicamente, parfumuri și aromatizante pentru industria conservelor și a produselor de patiserie.

În laboratorul plantei

Spuneam că unele uleiuri eterice sînt folosite pentru parfumul lor... De unde provin aceste parfumuri? Oamenii de știință au dezvăluit și această taină. În momentul cînd planta absoarbe din atmosferă bioxidul de carbon, moleculele acestuia se combină în țesuturile ei, formînd alcoli, acizi organici și alte substanțe, care au un rol deosebit în viața plantelor. Sub acțiunea razelor solare, aceste substanțe dau naștere unor compuși chimici noi, plăcut mirositori, care se evaporă ușor în aer și astfel floarea începe să răspîndească parfumul ei caracteristic. Uneori, substanțele mirositoare se găsesc în frunze și în scoarță. Cînd planta se taie sau se rănește, o substanță lichidă se scurge din rană și prin oxidare, se formează rășini sau gume parfumate. În mod obișnuit intensitatea mirosului florilor depinde de acțiunea mai slabă sau mai puternică a razelor solare. Garoafa, de pildă, sau rezeda, răspîndesc un miros mai tare cînd e o zi cu soare, decît cînd e o zi mohorîtă. Dar natura e statornicit și altfel... Unele flori, ca regina nopții, nu miros decît cînd apune soarele; altele, ca nufărul alb, numai în timpul zilei. Ba există și unele flori din neamul orhideelor, care miros într-un fel ziua și altfel noaptea!

Oamenii s-au străduit să cunoască aceste ciudățenii ale florilor și așa cum au învățat să folosească plantele medicinale în vindecarea bolilor, au

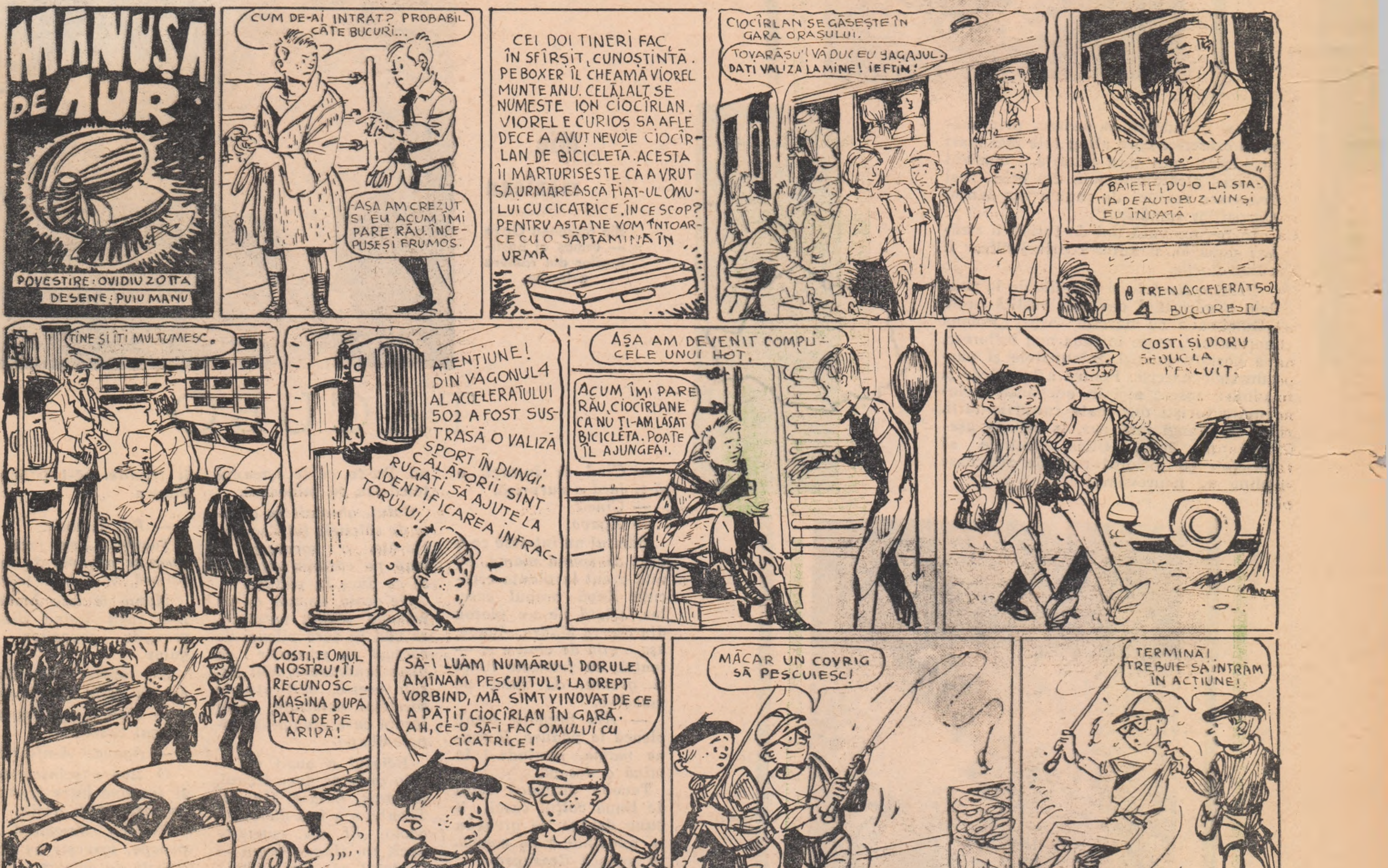

învățat să conserve mirosul florilor creînd o adevărată industrie a parfumurilor și cosmeticelor.

O știință a mirosurilor?

Istoria acestei îndeletniciri este tot atît de interesantă ca și cea a folosirii plantelor în prepararea medicamentelor.

În vechime, oamenii prețuiau în mod deosebit mirosurile provenind din gume și din flori. Unele popoare antice credeau despre parfumuri că au proprietăți medicale și foloseau pentru fiecare boală alt parfum.

(Va urma)

PLANTELOR

ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

Comerțul cu parfumuri lua un avînt din ce în ce mai mare. Fenicienii aduceau cu corăbiile lor gume mirositoare din Arabia, camfor din China și chimion din India. Grecii și romanii parfumau vinurile cu trandafiri și violete. Arabii cunoșteau distilarea parfumurilor. Pentru a conserva mirosul florilor se născoceau tot felul de procedee. Așa, pentru a păstra parfumul trandafirilor se cufundau petalele în ulei de măsline de mai multe ori, pînă uleiul se îmbiba de esența de trandafir. Cu timpul s-a reușit să se... fixeze mirosul cu ajutorul unor substanțe organice. Astfel oamenii foloseau ca fixator, ambra, o substanță rară care provine din intestinele cașalotului, animal din neamul balenei. Corăbierii au descoperit-o plutind pe mare și meșterii parfumurilor au găsit în ea o excelentă substanță pentru fixarea mirosurilor. O altă substanță fixatoare este moscul care provine dintr-o glandă mirositoare a cerbului mosc ce trăiește în munții Hinducus. La fel este și substanța pe care o produce pisica civeta din Etiopia. Pentru procurarea acestor substanțe rare, se organizau adevărate expediții și se plăteau sume considerabile. Pe drept cuvînt, parfumurile au fost denumite „aurul lichid". Astăzi mulți fixatori se prepară prin sinteză. În industria parfumurilor, fixatorii se dizolvă împreună cu uleiurile eterice în alcool. Alcoolul se evaporă repede, iar substanțele mirositoare rămîn dizolvate în fixator ... ... astfel menținerea mirosului pe o perioadă mai îndelungată. Așa se prepară apele de colonie.

Parfumuri... sintetice

Substanțele plăcut mirositoare își găseau o întrebuințare tot mai variată în industria săpunului, a parfumurilor, cosmeticelor și în industria alimentară. Oamenii au trecut de la metode primitive de producție la metode industriale. Grădinile de lîngă case au devenit plantații întinse. Totuși cantitățile de uleiuri extrase erau foarte mici și foarte scumpe. Închipuiți-vă numai: întreaga producție anuală de ulei de trandafir din Bulgaria, una din cele mai mari producătoare de astfel de ulei din lume, poate încăpea într-o singură cisternă ! Pentru a extrage un kilogram de ulei de trandafir trebuie să se culeagă trei milioane de flori cîntărind 4 tone ! Dintr-o tonă de flori de levănțică se extrag doar cîteva kilograme de ulei, iar din aceeași cantitate de izmă proaspătă cel mult un kilogram de mentă. Și atunci oamenii de știință, studiind modul cum se formează substanțele mirositoare în plante, au început să le producă pe cale artificială, prin sinteză. Așa, de pildă, din alcool etilic și acid salicilic au reușit să obțină un compus cu parfum de orhidee. Din acid valerianic și alcool amilic, un produs cu miros de portocale. Tot din ... cu alcool etilic un parfum de ananas. Din benzen se prepară substanța cu miros de anason, izmă, chimion și altele. Așa au ajuns oamenii să creeze o adevărată „florărie chimică" în care există „mirosuri fără flori".

Ozon... la domiciliu

Nemărginită este puterea științei ! Cu ajutorul ei omul a reușit într-o bună măsură să supună frigul iernii și arșița verii. Cu ajutorul mașinilor frigorifice el poate condiționa aerul în localuri publice, cinematografe, biblioteci, cluburi sau în case de locuit. Combinînd clima artificială cu tehnica mirosurilor, oamenii vor reuși să facă săli climaterice în care tem-

... și aerul ozonat cu mirosuri de brad să poată înlocui climatul de munte, indicat pentru unii bolnavi.

De asemenea, în săli de spectacol, în trenuri, instalații de aer condiționat vor putea transmite curenți de miresme de flori din cele mai plăcute.

Să culegem plante medicinale!

Cînd sînteți la munte, la înălțimi de peste 1 200 m aveți ocazia să culegeți fructe de ienupăr, lichen de Islanda (mușchi creț), flori de arnică și altele.

La înălțimi mai mici, în pășunile de

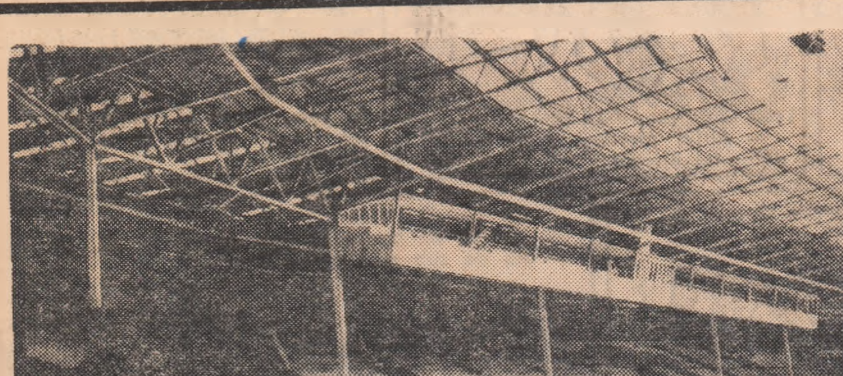
la munte sau deal, puteți culege : părțile aeriene ale cimbrișorului, fructe de măceș, rizomi cu rădăcină precum și frunze și flori de ciuboțica cucului, flori de porumbar, fructe de chimen și zeci de alte plante medicinale.

Însă cele mai multe plante medicinale ce cresc spontan (necultivate de om) le găsiți la cîmpie. Aici puteți culege : flori de mușețel (romanița), flori de albăstrele, rădăcini și frunze de păpădie, frunzele și vîrfurile înflorite de pelin, partea aeriană și flori de coada șoricelului, tulpină de sunătoare și altele.

Este bine ca în excursie ... legătură ... care vă vor lămuri ce plante medicinale și aromatice există acolo și cum puteți fi folositori culegîndu-le. Veți avea satisfacția de a vă fi îmbogățit cunoștințele de botanică și de a fi contribuit la redarea sănătății multor bolnavi.

B. IANCONESCU și I. VOLEDI

Desene : G. BURSCHI

Tribuna oficială a stadionului Wembley din Londra, unde va avea loc meciul final al campionatului mondial de fotbal.

O ZI DE ANTRENAMENT

În perioada lui de glorie, Ozon prezenta — printre alte puncte de atracție — o dexteritate la loviturile libere peste zid. Bolta și efectul imprimate prin lovire, trimiteau mingea — de regulă, imparabil la păianjen. Interesant însă mărturiile lui nu erau deloc senzaționale ; însușise totul la antrenamente, simplu, fiindcă voise acest lucru.

...Dar pînă aici, pînă să-ți perfectezi stilul propriu de joc trebuie întîi să înveți fotbalul după abecedar. Descinzînd în Giulești — să răsfoim o pagină împreună cu piticii clubului Rapid. Beneficiem pe parcurs de explicațiile tînărului antrenor Belizna Nicolae.

Astăzi se învață lovirea mingii cu șiretul plin și se repetă lovitura cu capul. După raport se începe cu alergări ușoare, schimbări de direcție, exerciții de respirație, de mobilitate. După distribuirea cîte unei mingi fiecăruia se trece la lovirea repetată, a mingii cu șiretul și cu capul.

— Repetarea în sine nu aduce nici un progres — precizează interlocutorul nostru. Copilul abia așteaptă să zburde. Trebuie să-l convingi de utilitatea fiecărei lovituri, să-l supraveghezi încontinuu. De exemplu, Livciuc lovea numai cu ristul exterior — tendința generală a copiilor de a lovi „șmecherește" ca la miuță. Sau Rîșniță Marinel ; nu putea lovi cu ambele picioare și folosea prea mult latul piciorului.

După puțin a început bucuria zilei : jocul de ansamblu cu accent pe aplicarea celor două procedee tehnice ale temei de azi. Observ și tactica. Se joacă-n sistem WM — recomandabil la copii, cu posturile mai elastice, dar totuși cu o schemă bine știută ; replieri, contraatacuri... La înaintare o puzderie de discipoli ai lui Ionescu și Dumitriu. Driblingul și... cuplurile sînt aici la mare cinste.

Privesc. Un băiețel firav, încercuit în colțul careului advers, nu știu cum face că scoate mingea printre toți în partea opusă absolut liberă. Golul — un gol anonim de antrenament, parcă mi-a pus la plecare o floare la butonieră. În Giulești s-a mai născut o fentă

Ilie TRAIAN

Pentru agenda voastră sportivă

FOTBAL. După... corigența petrecută timp de un an în categoria B, echipa lui Mateianu reintră în prima categorie. Lupta a fost pasionantă pînă în ultima clipă, **Știința**-București fiind o adversară redutabilă pentru **Progresul**. Cealaltă promovată în „A" este echipa minerilor, **Jiul**-Petrila. Să vedem dacă avansul confortabil cu care și-a încheiat socotelile în categoria B (4 puncte diferență față de minerii băimăreni) va fi urmat de o evoluție frumoasă în „A".

NATAȚIE. În Austria, la Wolfsberg, campioana română **Cristina Balaban** a cîștigat, cu prilejul unui concurs internațional de natație, proba de 100 m spate, realizînd 1' 11" 4/10. Iar în capitala Poloniei, unde s-a desfășurat o altă competiție internațională, locul doi la 1 500 m a fost ocupat de un băiat în vîrstă de ... **13** ani ! E vorba de tînărul înotător român **D. Gheorghe**.

BOX. Reprezentanții noștri **C. Pop, N. Puiu, N. Moldovan** și **I. Mihalic** au obținut locul întîi la categoriile respective, boxînd pe ringul unui turneu internațional la Balaton (Ungaria).

— Ce îți place să faci în timpul liber ?

— Îmi place să fac sport, să citesc povestiri în imagini, poezii !... Dar ție ?

Mie îmi place să călătoresc cu gîndul prin țări îndepărtate, să meșteresc tot felul de aparate...

— Atunci, negreșit, să citim amîndoi, în fiecare săptămînă „Scînteia pionierului". Ea ne oferă și povestiri în imagini, și construcții, și reportaje din viața noastră pionierească, jocuri, poezii, rebusuri... Și unde mai pui că tot aici găsim noua rubrică „V-66" ! Ai auzit de ea ?

„Un zugrav" — ulei pe pînză — Muzeul de Artă al Republicii Socialiste România.

LUMINĂ ȘI CULOARE

Zilele acestea, comemorăm 50 de ani — comemorare înscrisă și-n agenda manifestărilor UNESCO — de la moartea ... Luchian, unul din marii în... derne. ...mânești mo-

Cînd era mic, îi plăcea să colinde dealurile și luncile pline de frumusețe ce-i împrejmuiau satul natal (Ștefănești, Suceava) ori, stabilit în București să asculte îndelung cîntecele de flașnetă.

...Colegii de studii îl îndrăgeau mult pentru firea lui deschisă și sinceră. Era modest, vorbea puțin și fără înflorituri despre creația lui. Citea cu pasiune și iubea muzica. Ajunsese prietenul nelipsit al copiilor. Ei îi spuneau „nene Fane", se zbenguiau în jurul lui, cu chivăre de hîrtie în cap și cu obrajii mînjiți de alviță; abia așteptau ca nenea Fane să termine de pictat fructele ce-i serveau de model, ca ei să le mănînce.

O boală cruntă l-a lovit pe Luchian cînd era în plinătatea forțelor. Luptîndu-se cu paralizia ce-i amenința întreg trupul, pictorul a reușit să creeze mai departe lucrări nepieritoare.

A murit la vîrsta de 48 de ani, în noaptea de 27—28 iunie 1916.

Sus, este reprodus un autoportret al pictorului, făcut în 1907 și intitulat semnificativ (gîndindu-se și la înaintașii săi oropsiți) „UN ZUGRAV". Pe-atunci, Luchian locuia într-o casă vagon din Filantropia, una din locuințele sale bucureștene, apăsate de sărăcie. Era o casă friguroasă, cu uși și ferestre care nu se-nchideau bine și lăsau vîntul să sufle în voie prin odăi. Cu toate acestea, Luchian a creat aici opere de mare valoare, cum este acest autoportret. Să-l privim! Din coloritul cu nuanțe de cafeniu și cenușiu apar iluminate fața pictorului, cu ovalul prelung, și mîna osoasă, istovită, care ține penelul între degete ca pe-o comoară. Fruntea este ușor încruntată, buzele strînse. Ochii de culoarea chihlimbarului cu „acea fosforescență a privirii catifelate" cum își amintea un contemporan, iradiază duioșie și blîndețe, unite însă cu o lăuntrică hotărîre de a învinge suferința și de a crea mai departe. Tabloul exprimă deci optimismul și încrederea în forțele omului, în ciuda condițiilor vitrege.

„UN ZUGRAV" este cel mai emoționant portret din pictura românească, înscriindu-se alături de alte opere ale lui Ștefan Luchian (peisajele și celebrele sale tablouri cu flori — „Anemone", „Dumitrițe", „Trandafirii", „Moș Nicolae Cobzarul" „La împărțitul porumbului" etc.) în patrimoniul artei noastre naționale și universale.

Margareta MICU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București. Piața „Scînteii" telefon 17 60 10, 17 60 20 : Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"